

Poznań, dnia 10 czerwca 2011 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS.I-11.431-11/11

Pan
Jacek Marek Jędraszczyk
Burmistrz Miasta i Gminy
Żerków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. Nr 31, poz. 206) w dniach od 4 maja 2011 r. do 12 maja 2011 r. została przeprowadzona w Urzędzie Miasta i Gminy Żerków, zwanego dalej „*Urzędem*”, kontrola problemowa w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonej w 2010 r. z budżetu państwa na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej – Środowiskowe Domy Samopomocy oraz windykacji dochodów związanych z realizacją przedmiotowego zadania. Wyniki kontroli zostały przedstawione w podpisanym przez Pana Burmistrza protokole kontroli. W związku z powyższym przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

Kwota dotacji celowej na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdział: 85 203 *Ośrodki wsparcia*, § 2010 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami* w 2010 r. wyniosła 702.840,00 zł. Stwierdzono, że kwotę dotacji wprowadzono do budżetu gminy na 2010 r.

Wojewoda Wielkopolski przekazał w 2010 r. na rachunek bankowy Urzędu, dział 852, rozdział 85 228 § 2010 dotację w kwocie 702.840,00 zł. Środki otrzymane od Wojewody Wielkopolskiego zostały niezwłocznie przekazane na rachunek bankowy Środowiskowego Domu Samopomocy w Raszewach, zwanego dalej „*ŚDS*”, tj. jednostki realizującej przedmiotowe zadanie. Ustalono, że Gmina Żerków w 2010 r. dofinansowała zadanie zlecone

z zakresu administracji rządowej tzn. bieżące wydatki związane z funkcjonowaniem ŚDS w Raszewach ze środków własnych w wysokości 49.000,00 zł.

Operacje gospodarcze dotyczące otrzymania i przekazania dotacji ujęto w ewidencji księgowej Urzędu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

ŚDS w Raszewach jest ośrodkiem wsparcia o zasięgu ponadgminnym i obejmuje teren Województwa Wielkopolskiego. Zapewnia w formie pobytu dziennego lub całodobowego, rehabilitację mieszkańca, w taki sposób, aby po okresowym pobycie w ŚDS mógł funkcjonować w środowisku zamieszkania lub Domu Pomocy Społecznej. Ustalono, że ŚDS jest domem typu AB (tzn. dla osób z przewlekłymi zaburzeniami psychotycznymi oraz dla osób niepełnosprawnych intelektualnie). W roku 2010 ŚDS dysponował 26 miejscami pobytu całodobowego oraz 10 miejscami pobytu dziennego. Stwierdzono, że w 2010 r. miały miejsce przypadki przyjmowania do ŚDS większej liczby uczestników pobytu dziennego oraz całodobowego niż posiadana liczba miejsc.

Ustalono, że kwotę przedmiotowej dotacji ujęto w planie finansowym ŚDS na 2010 r.

Kontrola dowodów księgowych w ŚDS wykazała, że ŚDS wydatkował w 2010 r. w dziale 852, rozdział 85 203 środki w łącznej kwocie 751.840,00 zł (w tym: środki z dotacji 702.840,00 zł oraz środki własne 49.000,00 zł).

Operacje gospodarcze dotyczące wydatkowania dotacji ujęto w ewidencji księgowej ŚDS zgodnie z *rozporządzeniem MF w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.*

Na podstawie szczegółowej analizy dowodów księgowych dotyczących wydatków dokonanych przez ŚDS w miesiącu czerwcu 2010 r. ustalono, że ŚDS wydatkował środki w dziale 852, rozdział 85 203 w wysokości 59.992,42 zł (z tego: 52.702,42 zł – środki z dotacji oraz 7.290,00 zł – środki własne gminy). Środki z dotacji wydatkowano na bieżące utrzymanie ŚDS (m.in. opłaty za wodę, ścieki, gaz, wywóz odpadów medycznych, legalizację sprzętu przeciwpożarowego, zakup środków czystości, opłaty za rozmowy telefoniczne i internet, wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, środki żywnościowe oraz zakup paliwa do samochodu służbowego). Ponadto stwierdzono, że w miesiącu czerwcu 2010 r. zakupiono środki żywności, które wykorzystano do sporządzania posiłków dla kucharek oraz pielęgniarek, zatrudnionych w ŚDS, które przygotowywały i wydawały posiłki uczestnikom.

Z bezpłatnych obiadów w 2010 r. korzystały kucharki oraz pielęgniarka dyżurna wydająca posiłki. Bezpłatne obiady udzielane były na podstawie § 13 „Regulaminu Wynagradzania Pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Raszewach”, który stanowi, że „W ramach posiadanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy środków finansowych z bezpłatnego obiadu w czasie wykonywanej pracy korzystają pracownicy sporządzający i wydający posiłki, a także karmiący osoby niepełnosprawne.” Powyższy zapis został wprowadzony do ww. regulaminu, na podstawie przepisów obowiązujących w 1997 r., które obecnie są nieaktualne. Ponadto stwierdzono, że w 2010 r. ŚDS znajdował się w trudnej sytuacji finansowej, a więc nie dysponował wolnymi środkami. W związku z powyższym, w badanym okresie nie istniały przesłanki do udzielania bezpłatnych obiadów pracownikom sporządzającym i wydającym posiłki.

Analiza dowodów księgowych wykazała, że poniesione w dziale 852, rozdział 85 203 wydatki ujęte są w ewidencji księgowej ŚDS wg klasyfikacji budżetowej z podziałem na dział, rozdział i paragraf, zgodnie z klasyfikacją budżetową wynikającą z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38 poz. 207) poza dwoma przypadkami, tj.:

- faktura VAT nr 11491 z dnia 16 czerwca 2010 r. – zakup serów na potrzeby wyżywienia uczestników ŚDS za kwotę 67,36 zł – zaksięgowano w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*, podczas gdy powinna zostać ujęta w § 4220 *Zakup środków żywności*;
- faktura VAT nr 759/2010 z dnia 9 czerwca 2010 r. – zakup leków i środków opatrunkowych do wyposażenia apteczki podręcznej ŚDS oraz na potrzeby terapii lekowej uczestników za kwotę 108,79 zł – zaksięgowano w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*, podczas gdy powinna zostać ujęta w § 4230 *Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych*.

Kontrola wykazała, że otrzymaną w 2010 r. dotację celową w dziale 852, rozdział 85 203 ŚDS przeznaczył na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy, co było zgodne z art. 168 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), który stanowi, iż wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona.

Stwierdzono, że ŚDS w 2010 r. otrzymywał w związku z realizacją zadania zleconego w dziale 852, rozdział 85 203 dochody z tytułu odpłatności za pobyt uczestników w ŚDS. Szczegółowej analizie poddano sposób naliczania odpłatności za pobyt w ŚDS w miesiącu

maju 2010 r. (pobrane w miesiącu czerwcu 2010 r.). Kontrola wykazała, że odpłatności za miesiąc maj 2010 r. naliczono zgodnie z decyzjami administracyjnymi przyznającymi świadczenia, poza dwoma przypadkami, tj.:

- Decyzją nr GOPS-5-144/8125-DPS-1/10 wydaną 29 stycznia 2010 r. przyznano „XY” pobyt całodobowy ustalając jednocześnie miesięczną odpłatność za pobyt w wysokości 9% kosztu utrzymania tj. 166,50 zł miesięcznie. W decyzji nie zobowiązano uczestnika do opłaty za obiady. Stwierdzono, że w miesiącu maju 2010 r. przebywał w ŚDS - 25 dni, za które naliczono, zgodnie z decyzją odpłatność w wysokości 138,75 zł. Ponadto, uczestnika obciążono kwotą 85,12 zł za obiady, co było niezgodne z przedmiotową decyzją. Łączna kwota do zapłaty wg przypisu wyniosła 223,87 zł, osoba wniosła opłatę w pełnej wysokości;
- Decyzją nr PCPR/II/8232-2/196/2010 wydaną 30 marca 2010 r. (poz. w tabeli nr 30) przyznano „YZ” pobyt całodobowy, ustalając jednocześnie miesięczną odpłatność za pobyt w wysokości 5% tj. 92,50 zł oraz odpłatność za obiady wg rzeczywistych kosztów tj. średnio 3,50 zł. Stwierdzono, że ww. osoby nie ujęto na liście nieobecności oraz nie naliczono odpłatności w przypisie za miesiąc maj 2010 r.

W celu ustalenia kwot nieprawidłowo naliczonych odpłatności, szczegółowej analizie poddano akta osobowe uczestników, o których mowa powyżej oraz przypisy dochodów sporządzone przez Główną Księgową ŚDS w 2010 r. Na podstawie ww. dokumentów ustalono, że w 2010 r. nienależnie naliczono i pobrano dochody z tytułu odpłatności za pobyt w ŚDS w kwocie 484,15 zł, z czego na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przekazano kwotę 459,94 zł (tj. 95% kwoty). Kwota należnych, a niepobranych dochodów wyniosła 664,25 zł, z czego na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu należało przekazać 631,04 zł (tj. 95% kwoty). Stwierdzono, że w 2010 r. ŚDS naliczył, pobrał oraz odprowadził na rachunek bankowy Urzędu Miasta i Gminy w Żerkowie, dochody z tytułu odpłatności za pobyt w wysokości o 180,10 zł niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia.

Urząd Miasta i Gminy w Żerkowie otrzymał w 2010 r. od ŚDS kwotę 102.036,61 zł z tytułu odpłatności za pobyt w ŚDS. Z tej kwoty gmina pobrała środki w wysokości 5.101,83 zł, tj. 5% należny gminie, co jest zgodne z art. 4 ust 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.). Środki w wysokości 96.934,78 zł (tj. 95% kwoty dochodów) przekazano na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Stwierdzono, że Urząd przekazywał zrealizowane dochody z tytułu odpłatności

za pobyt w ŚDS na rachunek dochodów budżetu państwa w terminach określonych w § 8 ust. 2 *rozporządzenia MF w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej* poza trzema przypadkami. Kwota odsetek z tytułu nieterminowego przekazywania przez Urząd Miasta i Gminy w 2010 r. dochodów w rozdziale 85 203, § 083, obliczona na podstawie § 8 ust. 4 pkt 2 *rozporządzenia MF w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej* wynosi 26,40 zł. Wyliczone odsetki w kwocie 26,40 zł przekazano na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w dniu 4 maja 2011 r. (w trakcie trwania kontroli).

W związku z opisanym wcześniej, nieprawidłowym naliczaniem i pobieraniem przez ŚDS dochodów w 2010 r., Gmina Żerków na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, przekazała środki w wysokości zaniżonej w stosunku do wynikającej z prawidłowego obliczenia o kwotę 171,10 zł (tj. 95% kwoty 180,10 zł, po potrąceniu części należnej Gminie, obliczonej zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 7 *ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*).

Kontrola ewidencji księgowej Urzędu oraz ŚDS wykazała, że w 2010 r., operacje gospodarcze związane z gromadzeniem i przekazywaniem dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w ŚDS ujmowano na kontach księgowych zgodnie z *rozporządzeniem MF w sprawie szczególnych zasad rachunkowości*.

Kontrola kwartalnych sprawozdań Rb-50 *kwartalne sprawozdanie o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonych w 2010 r. przez Urząd Miasta i Gminy Żerków wykazała, że przedmiotowe sprawozdania sporządzone zostały zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.). Stwierdzono, że w sprawozdaniu Rb-50 dla dotacji w dziale 852, rozdział 85 228 Urząd wykazał dane zgodne z ewidencją księgową, natomiast w sprawozdaniu Rb-50 dla wydatków dane są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu złożonym przez ŚDS do Urzędu.

Kontrola kwartalnych sprawozdań Rb-27ZZ *kwartalne sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonych przez ŚDS i Urząd w 2010 r. wykazała, że zostały sporządzone zgodnie z wymogami określonymi w *rozporządzeniu MF w sprawie sprawozdawczości budżetowej*, natomiast dane wykazane w sprawozdaniu za okres od początku roku do końca IV kwartału 2010 r. są zgodne

z ewidencją księgową i wynoszą 102.036,61 zł (w tym: kwota należna budżetowi państwa 96.934,78 zł oraz kwota potrącona przez jednostkę samorządu terytorialnego 5.101,83 zł).

Stwierdzono, że ŚDS dokonywał w 2010 r. zakupów dostaw i usług finansowanych z dotacji celowej z budżetu państwa w dziale 852, rozdział 85 203 na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 ze zm.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. Nieprzekraczanie liczby uczestników pobytu dziennego i całodobowego w ŚDS w Raszewach ponad limit miejsc zaakceptowany przez Wojewodę Wielkopolskiego.
2. Dostosowanie „Regulaminu Wynagradzania Pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Raszewach” do aktualnie obowiązujących przepisów prawa.
3. Klasyfikowanie przez ŚDS wydatków budżetowych zgodnie z *rozporządzeniem MF w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*.
4. Naliczanie i pobieranie odpłatności z tytułu pobytu uczestników w ŚDS zgodnie z decyzjami administracyjnymi przyznającymi świadczenia.
5. Przekazywanie przez Gminę Żerków na rachunek budżetu państwa, zrealizowanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w ŚDS w terminach określonych w art. 255 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*.
6. Zwrot przez Gminę Żerków kwoty 171,10 zł wraz z należnymi odsetkami, wynikającej z nieprawidłowego naliczania i pobierania przez ŚDS w 2010 r. dochodów w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 203 *Ośrodki wsparcia* na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu o numerze 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000, zgodnie z art. 255 ust. 5 *ustawy o finansach publicznych*.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

/ Z up. Wojewody Wielkopolskiego

Przemysław Pacia

Wicewojewoda Wielkopolski/